

MILIEUJAARPROGRAMMA MORTSEL 2013

MILIEUJAARVERSLAG MORTSEL 2012

INHOUDSTAFEL

Inleiding	6
1. Instrumentarium	6
1.1. Basis	6
1.1.1. Gemeentelijke diensten	6
1.1.2. Handhaving	7
1.1.3. MMIS	7
1.1.4. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur	7
1.1.5. Gemeentelijk milieubeleid	7
1.2. Onderscheidingsniveau	7
1.2.1. Duurzaamheidsambtenaar	7
1.2.2. Milieubarometer	7
1.2.3. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur – open milieuraad	7
1.3. Projecten	8
1.3.1. MiNa-werkers	8
2. Afval	8
3. Milieuverantwoord productgebruik	8
3.1. Basis	8
3.1.1. MVP binnen gemeentelijke diensten	8
3.1.2. Passieve sensibilisatie	9
3.2. Onderscheidingsniveau	10
3.2.1. Acties m.b.t. MVP binnen gemeentelijke diensten	10
3.2.2. Acties m.b.t. MVP bij burgers	12
4. Water	15
4.1. Basis	15
4.1.1. Pesticidenreductie	15
4.1.1.1. Risico-evaluatie	15
4.1.1.2. Pesticidentoets	15
4.1.2. Passieve sensibilisatie	15
4.2. Onderscheidingsniveau	16
4.3. Projecten	16
4.3.1. Hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen	16
5. Hinder	17
5.1. Basis	17
5.1.1. Digitaal opvolgen van milieuklachten	17
5.1.2. Passieve sensibilisatie	17
5.2. Onderscheidingsniveau	18
5.2.1. Beleidskader geluidshinder	18
5.2.2. Beleidskader geurhinder	18
5.2.3. Opstellen lichthinderreglement	19
5.2.4. Actieve sensibilisatie	19
6. Energie	20
6.1. Basis	20
6.1.1. Elektronisch opvolgsysteem voor bouwaanvragen	20
6.1.2. Uitvoeren energieboekhouding	20
6.1.3. Passieve sensibilisatie	20
6.2. Onderscheidingsniveau	21
6.2.1. Uitbreiding energieboekhouding naar andere entiteiten	21
6.2.2. Actieve sensibilisatie	22
6.2.3. Aankoop minimum percentage groene stroom	25
6.2.4. Opleiding energie	25
6.2.5. Opnemen van energie-efficiëntie als criterium bij overheidsopdrachten	25
6.2.6. Lager energieverbruik	26

7. Mobiliteit	27
7.1. Basis	27
7.1.1. Passieve sensibilisatie	27
7.1.2. Deelname Gemeentelijke Begeleidingscommissie	27
7.2. Onderscheidingsniveau	28
7.2.1. Sneltoets	28
7.2.2. Actieve sensibilisatie	28
7.2.3. Milieuvriendelijke voertuigen	30
8. Natuur	30
8.1. Basis	30
8.1.1. Bermbeheer	30
8.1.2. Streekeigen soorten	30
8.1.3. Code goede natuurpraktijk	31
8.1.4. Passieve sensibilisatie	31
8.2. Onderscheidingsniveau	32
8.2.1. Subsidierglement KLE	32
8.2.2. Vorming	32
8.2.3. Aanplanten streekeigen soorten	32
8.2.4. Actieve sensibilisatie	32
8.3. Projecten	33
8.3.1. Groendaken	33
9. Bodem	33
9.1. Basis	33
9.1.1. Inschakelen erkend bodemsaneringsdeskundige	33
9.1.2. Vergunningen TOP o.b.v. code van goede praktijk	33
9.2. Onderscheidingsniveau	33
9.2.1. Acties en maatregelen binnen het Vlaamse bodembeleid	33
10. Duurzame ontwikkeling	34
10.1. Basis	34
10.1.1. Passieve sensibilisatie	34
10.2. Onderscheidingsniveau	35
10.2.1. Duurzaam bouwen en wonen	35
10.2.2. Maatschappelijk verantwoord ondernemen	35
10.2.3. Educatie voor duurzame ontwikkeling – vorming adviesraden	37
10.2.4. Educatie voor duurzame ontwikkeling – andere	37

BIJLAGEN

ALGEMENE BIJLAGEN

- ALG.1 Index MJP 2013
- ALG.2 Collegebeslissing MJP 2013
- ALG.3 Advies milieuraad MJP 2013

INSTRUMENTARIUM

- I.1 Handhaving – pro-actieve en reactieve controles
- I.2 Handhaving – brief AMI
- I.3 Milieuraad jaarverslag 2012
- I.4 Milieubarometer 2012

MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK

- MVP.1 Afvalkalender 2012
- MVP.2 Overzicht compost Igean 2012
- MVP.3 Collegebesluit fair trade en bio fietsontbijt 2012
- MVP.4 Collegebesluit fair trade en bio ontbijt 2012
- MVP.5 Collegebesluit subsidies scholen 2012
- MVP.6 Verslag vergadering compostmeesters 2012
- MVP.7 Collegebesluit Opentuinendag 2012
- MVP.8 Flyer Opentuinendag 2012
- MVP.9 Foto demoplaats composteren containerpark
- MVP.10 Fair trade en bio ontbijt 2012 – flyer affiche
- MVP.11 Subsidiereglement rationeel energiegebruik
- MVP.12 Ecosmos 2012
- MVP.13 Minimoestuin 2012

WATER

- W.1 Pesticidentoets foto's Jozef Hermanslei
- W.2 Afvalkalender 2012
- W.3 Aanvraag terugbetaling subsidie water HWP INF Mortsel 2012

HINDER

- H.1 Afvalkalender 2012
- H.2 Vormingen geluid 2012
- H.3 Collegebeslissing Nacht van de Duisternis 2012
- H.4 Collegebeslissing Earth Hour 2012

ENERGIE

- E.1 Subsidiereglement rationeel energiegebruik
- E.2 Collegebesluit Energie Infotoer 2012
- E.3 Collegebesluit Earth Hour 2012
- E.4 Collegebesluit samenaankoop groene stroom 2012
- E.5 Collegebesluit campagne Durf vergelijken
- E.6 Collegebesluit gunning 100% groene stroom (2012-2014)
- E.7 Opleiding energie 2012

MOBILITEIT

- M.1 Verslagen mobiliteitscel MA-DA 2012
- M.2 Mobiliteitsplan vergadering 2012
- M.3 Gemeenteraadsbeslissing beleidsplan mobiliteit
- M.4 Collegebesluit extra parkeerplaats Cambio
- M.5 Collegebesluit Strapdag 2012

- M.6 Collegebesluit fietsontbijt 2012
- M.7 Collegebesluit laadeiland elektrische voertuigen
- M.8 Collegebesluit elektrische wagen
- M.9 Factuur elektrische wagen
- M.10 Factuur elektrische fiets

NATUUR

- N.1 Milieuraad jaarverslag 2012
- N.2 Collegebeslissing subsidie KLE 2012
- N.3 Vormingen ecologisch groen-, natuur- en bosbeheer 2012
- N.4 Samenstelling zaadmengsels gronden Ter Beke
- N.5 Collegebeslissing plantenbeurs 2012
- N.6 Collegebeslissing Nacht van de Vleermuis 2012
- N.7 Aanvraag terugbetaling subsidie groendaken Mortsel 2012

BODEM

- B.1 Milieuraad jaarverslag 2012

DUURZAME ONTWIKKELING

- DO.1 Collegebesluit fair trade en bio ontbijt + fair trade brunch Oxfam 2012
- DO.2 Fair trade en bio ontbijt 2012 – flyer affiche
- DO.3 Collegebesluit fair trade en bio fietsontbijt 2012
- DO.4 Fair trade en bio fietsonbijt 2012 - flyer
- DO.5 Collegebesluit eerlijke markt en duurzaam consumeren 2012
- DO.6 Flyer lokale seizoensgroenten
- DO.7 Collegebesluit proefproject eetbaar groen in de buurt
- DO.8 Collegebesluit buurttuin Oudebaan
- DO.9 Collegebesluit Sing for the climate
- DO.10 Collegebesluit fair trade koffie en thee 2013-2014
- DO.11 Collegebesluit Afrikaans Feest 2012
- DO.12 Collegebesluit subsidies duurzame aankopen scholen 2012
- DO.13 Seniorenkrant workshop ecologische voetafdruk

INLEIDING

De gemeenteraad keurde op 22 april 2008 de 'Samenwerkingsovereenkomst milieu als opstap naar duurzame ontwikkeling 2008-2013' met de Vlaamse overheid goed. De overeenkomst werd ondertekend voor het basisniveau en het onderscheidingsniveau. Dit milieujaarprogramma geeft aan op welke wijze er in 2012 uitvoering is gegeven aan deze samenwerkingsovereenkomst.

1. INSTRUMENTARIUM

1.1. Basis

1.1.1. Gemeentelijke diensten

Samenstelling milieudienst

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het personeel dat meewerkt aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid.

Naam medewerker	Functie	Aanstellingsniveau	% VTE bezig met gemeentelijk milieu- en natuurbeleid
Erik Mertens	milieuambtenaar	A	100%
Aagje Geerardyn	duurzaamheidsambtenaar	B	100%
Eric Van Reusel	deskundige groen	B	100%
Leen Wouters	deskundige groen	B	100%
Veerle De Munck	consulent milieu en ruimtelijke ordening	B	50%
Maarten Bastiaensens	administratieve medewerker	C	25%

Opname functie milieuambtenaar in personeelsbehoefteplan

De functie milieuambtenaar is in het personeelsbehoefteplan opgenomen.

Meldpunt klachtenbehandeling

Er is een meldpunt milieuklachten dat via de gemeentelijke website (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4639) en het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (oktober 2012 p. 21 – zie www.mortsel.be/file_uploads/18458.pdf?_vs=0_N) kenbaar is gemaakt aan de bevolking.

Volgende tekst is gepubliceerd:

"Heb je een melding over vergunningsplichtige bedrijven, geur, geluid, stof,...? Dan kan je deze schriftelijk of telefonisch doorgeven aan het stadsbestuur van Mortsel, Liersesteenweg 1, 2640 Mortsel, tel. 03 444 18 43 of milieu@mortsel.be.

Vermeld je naam en adres, aard, oorzaak en het tijdstip van de hinder (dag en uur).

Voor dringende klachten buiten de normale werkuren contacteer je best de lokale politie MINOS, tel 03 451 98 98 (24/24u bereikbaar)".

Er zijn afspraken met de lokale politie MINOS en de informatiedienst van het stadsbestuur Mortsel om klachten door te geven aan de milieudienst.

Taken intercommunale medewerkers

Het stadsbestuur Mortsel is aangesloten bij de intercommunale IGEAN milieu en veiligheid.

IGEAN is op milieuvlak belast met de ophaling en verwerking van een deel van het huishoudelijk afval (GFT+, PMD, papier en karton, glas, ...), adviesverlening rond milieuwetgeving (geen toezicht of behandeling van milieuvergunningsaanvragen) en sinds 2012 met de exploitatie van het nieuwe containerpark.

1.1.2. Handhaving

Erik Mertens, milieuambtenaar bij het stadsbestuur Mortsel, is op 18/10/2010 aangesteld als gemeentelijk toezichthouder milieu conform titel XVI van het decreet algemeen bepalingen milieubeleid. Er is geen samenwerkingsovereenkomst met aangrenzende gemeentes, een intergemeentelijke vereniging of de lokale politie MINOS afgesloten.

Het overzicht van de uitgevoerde inspectie van zowel de reactieve als de pro-actieve controles is opgenomen als bijlage (zie bijlage I.1 Handhaving - pro-actieve en reactieve controles). De informatie over het gevolg dat werd gegeven is bezorgd aan de AMI (Departement LNE – Afdeling Milieu-inspectie Antwerpen) (zie bijlage I.2 Handhaving – brief AMI).

1.1.3. MMIS (Milieu Management Informatiesysteem)

Het personeel dat meewerkt aan het gemeentelijk milieu- en natuurbeleid beschikt over een internetverbinding. Er wordt gebruik gemaakt van MKROS (milieuklachten-, registratie- en opvolgingssysteem).

1.1.4. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur

Mortsel beschikt over een milieuraad die de stad adviseert over het te voeren milieu- en natuurbeleid. Het jaarverslag 2012 is opgenomen als bijlage (zie bijlage I.3 Milieuraad jaarverslag 2012). Voor meer info over de werking verwijzen we naar het jaarverslag van de milieuraad, naar paragraaf 1.2.3. van dit MJP en naar de website www.milieuraadmortsel.be.

1.1.5. Gemeentelijk milieubeleid

De visienota 'Leefmilieu' werd ter goedkeuring voorgelegd aan de gemeenteraad van 31 maart 2009. Deze visienota en de gemeenteraadsbeslissing hieromtrent werden reeds als bijlage opgenomen bij het MJP 2010 en 2011.

1.2. Onderscheidingsniveau

1.2.1. Duurzaamheidsambtenaar

Aagje Geerardyn werd aangesteld als duurzaamheidsambtenaar op 2 juni 2008. Zij is in dienst sinds 12 juni 2008. Het aanstellingsbesluit werd opgenomen als bijlage bij het MJP 2009.

1.2.2. Milieubarometer

Actie I.1: Opstellen van een milieubarometer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De duurzaamheidsambtenaar is gestart met de opmaak van de milieubarometer in 2003. De milieubarometer wordt jaarlijks verder aangevuld. De meest recente versie van de milieubarometer is als bijlage bij dit MJP gevoegd.</p> <p>De milieubarometer wordt in april voorgelegd aan de milieuraad en aan het college van burgemeester en schepenen.</p> <p>De milieubarometer is te raadplegen via de gemeentelijke website www.mortsel.be (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4941).</p>
Bijlagen	Bijlage I.4 Milieubarometer 2012

1.2.3. Gemeentelijke adviesraad voor milieu en natuur – open milieuraad

Mortsel beschikt over een zogenaamde 'open' milieuraad waarbij alle inwoners van Mortsel welkom zijn op alle vergaderingen van de milieuraad. Er kan bijgevolg niet per definitie voldaan worden aan de voorwaarde van art. 4.5 (samenstelling milieuraad) van de samenwerkingsovereenkomst. Hiervoor werd in het kader van het milieujaarprogramma 2002 een afwijking aangevraagd en goedgekeurd. De twee Mortselse milieu- en natuurverenigingen zijn wel in de milieuraad vertegenwoordigd. Dit is voor deze verenigingen trouwens een voorwaarde om een werkingssubsidie te ontvangen.

In september 2003 werden de afsprakennota tussen stadsbestuur en milieuvadvisraad en de aangepaste statuten van de milieuvadvisraad door de gemeenteraad goedgekeurd. De nieuwe statuten en de afsprakennota werden bij het milieujaarprogramma 2004 gevoegd. Het huishoudelijk reglement van de milieuvadvisraad is in het kader van het milieujaarprogramma 2002 reeds overgemaakt. Het jaarverslag 2012 is opgenomen als bijlage (zie bijlage I.3 Milieuraad jaarverslag 2012). Voor meer info over de werking verwijzen we ook naar www.milieuraadmortsel.be. Alle inwoners van Mortsel zijn steeds welkom. Maandelijks wordt een uitnodiging voor de milieuraad opgenomen in het gemeentelijke infoblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141) en wordt de milieuraad aangekondigd via de activiteitenkalender op de website (zie www.mortsel.be/activiteiten/1564/default.aspx?_vs=0_N).

Er werd in 2012 een open milieuraad georganiseerd op 11 september: verkiezingsdebat rond thema's milieu en derdewereld. Voor meer info verwijzen we naar bijlage I.3 Milieuraad jaarverslag 2012 (p. 13). Dit werd aangekondigd in het stedelijke informatieblad Mortsel Info en op de website van de stad.

1.3. Projecten

1.3.1. MiNa-werkers

Stad Mortsel zet geen MINA-werkers in.

2. AFVAL

Over het thema 'afval' werd gerapporteerd aan de OVAM via de jaarlijkse gemeentelijke inventarisatie afvalstoffen.

3. MILIEUVERANTWOORD PRODUCTGEBRUIK

3.1. Basis

3.1.1. MVP binnen gemeentelijke diensten

Actie MVP.1: Duurzaam geëxploiteerd hout

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur heeft in 2012 FSC-hout (of PEFC) gebruikt voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zitbanken bezoekerscentrum Fort 4 - zitbanken nieuw stadsplein - herstelling oever hoofdcaponnière Fort 4 - afdak demoplaats composteren nieuw recyclagepark - nieuwe ramen Ritmica <p>De administratieve diensten en de scholen maken gebruik van 100% kringlooppapier (Cocoon en Bio Top), beide met FSC-label en Europees ecolabel. Ook de enveloppes (Bio Top 3), de agenda's 2012, het gekleurd papier, de schrijfblokken, de doorgeefenveloppes, de opbergmappen, de archiefdozen en de post-it notes die werden aangekocht in 2012 zijn FSC (of PEFC) -gelabeld. Voor de jeugdendienst werden in het kader van het welzijnscongres 'Wel in je vel carrousel' (9 oktober 2012) 400 draagtassen van FSC-papier aangekocht.</p>

Actie MVP.2: Opname gekeurd breekpuin in bestekken

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In werkzaamheden uitgevoerd door of in opdracht van de stad wordt COPRO gekeurd steenpuin gebruikt. Voor werken uitgevoerd in opdracht van de stad worden in de

	<p>bestekken hiertoe de nodige voorwaarden opgenomen.</p> <p>Het gebruik van gekeurd breekpuin werd in 2012 opgenomen in volgende bestek: heraanleg voet- en fietspad Deurnestraat</p>
--	--

3.1.2. Passieve sensibilisatie

Actie MVP.3: Passieve sensibilisatie milieuverantwoord productgebruik

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2012 verschillende artikels over milieuverantwoord productgebruik in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - duurzaam geëxploiteerd hout november: FSC-hout en papier van goede komaf - compost: februari: oproep opentuinendag Juni compostmaand juni: compostmaand - biologische producten: juni: Bioweek september: fair trade en bio-ontbijt oktober: duurzaam consumeren december: duurzaam feesten <p>In de afvalkalender 2012 (zie bijlage) verschenen artikels over:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duurzaam geëxploiteerd hout FSC (p. 22 en p. 24) - compost: thuiscomposteren (p. 10) - kantoomaterialen: terug naar school (p. 24) <p>Ook op de website komt dit aan bod:</p> <ul style="list-style-type: none"> - composteren (zie www.mortsel.be/afval/3198/default.aspx?_vs=0_N&id=4805) - biologische producten (www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=7781) - FSC (www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=7782) <p>In de maart- en juni-editie van de afvalkrant van Igean (zie www.igean.be – milieu – afvalkrant of http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66) verschenen artikels over thuiscomposteren en juni compostmaand.</p> <p>Over de gratis compostcursussen, georganiseerd in het najaar door intercommunale Igean en Vlaco, werd gecommuniceerd via de website van Igean en www.mortsel.be (nieuwsrubriek en nieuwsbrief).</p> <p>In 2010 werd een folder opgemaakt over duurzaam consumeren, met info over fair trade, biologische en lokale producten (deze folder werd reeds bezorgd als bijlage bij het MJP 2011). In 2012 werd deze folder verder verspreid via verschillende kanalen (infobalie stadhuis, dienst welzijn, milieudienst,...) en tijdens verschillende acties (fair trade en bio ontbijt inwoners, fair trade en bio ontbijt personeel, wereldquiz, stand op markt,...).</p> <p>Naar aanleiding van de Bioweek in juni werd het sensibilisatiemateriaal (magazine en affiches) voorzien door Bioforum verdeeld via de verschillende stadsdiensten aan de inwoners.</p> <p>Op de milieudienst kan men steeds terecht voor meer info over milieuvriendelijk productgebruik. Men kan er ook gratis folders en brochures krijgen (bvb. composteren, FSC, enz).</p>

	<p>Duurzaam geëxploiteerd hout:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In het natuurgebied Klein Zwitserland is een wandelleerpad aangelegd, het Hazelwormleerpad. De wegwijzerpalen zijn gemaakt uit FSC-hout. Dit wordt aan de bevolking aangekondigd via een affiche op het infopaneel bij het start- en eindpunt van het leerpad. - Op 9 oktober 2012 werd het welzijnscongres 'Wel in je vel carousel' georganiseerd voor de leerlingen van het 2de jaar secundair van de Mortsele scholen. Bij wijze van sensibilisering over FSC werden 400 draagtassen van FSC-papier aangekocht en werd een flyer opgemaakt over FSC. <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2012 verschenen volgende artikels over het thema milieuverantwoord productgebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - juni: composteren - oktober: biologische producten
Bijlagen	Bijlage MVP.1 Afvalkalender 2012

3.2. Onderscheidingsniveau

3.2.1. Acties m.b.t. MVP binnen gemeentelijke diensten

Actie MVP.4: Compost met Vlaco-label

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Bij de wegenbouw (aanleg plantstroken en plantsoenen) werden de voorwaarden van het standaardbestek 250 (o.a. voor wat betreft nuttige toepassing van afvalstoffen en gebruik van secundaire grondstoffen) nog steeds als basis genomen.</p> <p>Stad Mortsel gebruikt Vlaco-compost bij de heraanleg van voet- en fietspad (berm). Bij onderhoud en nieuwe aanleg van plantsoenen wordt compost, houtschors en verhakseld hout gebruikt.</p> <p>In 2012 werd 20,55 ton Vlacocompost gebruikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanleg plantsoen parkje Edmond Thieffrylaan - heraanleg Abelenstraat - begraafplaatsen Cantincrode en Mortsel-Dorp (hagen en gazon)
Bijlagen	Bijlage MVP.2 Overzicht compost Igean 2012

Actie MVP.5: Gebruik gekeurd breekpuin

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In werkzaamheden uitgevoerd door of in opdracht van de stad wordt COPRO gekeurd steenpuin gebruikt. Voor werken uitgevoerd in opdracht van de stad worden in de bestekken hiertoe de nodige voorwaarden opgenomen.</p> <p>In 2012 werd gekeurd breekpuin gebruikt bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heraanleg Stadsplein - heraanleg Jozef Hermanslei <p>Ook voor kleinere wegenwerken die worden uitgevoerd door de dienst openbare werken van het stadsbestuur wordt jaarlijks COPRO gekeurd steenpuin aangekocht en gebruikt.</p>

Actie MVP.6 Materialen uit gerecycleerde kunststoffen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2012 werden volgende producten uit gerecycleerde kunststoffen aangekocht: - tafel en bank voor demoplaats composteren - compostbakken (voor verkoop aan inwoners) - voor het sanitair werd gebruik gemaakt van buizen vervaardigd uit gerecycleerd polyethyleen (PE)-materiaal

Actie MVP.7: Kantoomaterialen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De administratieve diensten en de scholen maken gebruik van 100% kringlooppapier (Cocoon en Bio Top), beide met FSC-label en Europees ecolabel.</p> <p>Ook de enveloppes (Bio Top 3), de agenda's 2012, het gekleurd papier, de schrijfblokken, de doorgeefenveloppes, de opbergmappen, de archiefdozen en de post-it notes die werden aangekocht in 2012 zijn FSC (of PEFC)-gelabeld.</p> <p>Het stedelijk infoblad Mortsel Info wordt gedrukt op recyclagepapier (sinds mei 2003).</p> <p>Voor de interne post wordt er gebruik gemaakt van doorgeefenveloppes.</p> <p>Toners en inktpatronen worden apart ingezameld voor hergebruik.</p> <p>De kopieermachines kunnen recto-verso kopiëren. Het is ook mogelijk om met deze toestellen pdf's te versturen. De nodige instructies werden aan het personeel gegeven.</p> <p>Wanneer er te veel brochures, ... door een afzender worden verstuurd, worden deze telefonisch gecontacteerd om dit in de toekomst te vermijden.</p> <p>Er worden zo veel mogelijk interne formulieren op het intern netwerk geplaatst. Sinds 2007 is er een extranet: personeelsleden kunnen op eender welke computer met hun eigen code een website met intern nieuws en activiteiten van stad Mortsel raadplegen.</p>

Actie MVP.8: Cateringproducten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel koopt hoofdzakelijk drank aan in statiegeldverpakkingen, met uitzondering van wijn.</p> <p>Naast het aanbod van klontjes suiker in aparte verpakking en koffiemelk in plastieken verpakking van 5 ml, worden deze ook aangeboden in respectievelijk een suikerstrooier en glazen flesjes. Tijdens vergaderingen op het werk met externen worden melk en frisdrank geserveerd in statiegeldflesjes.</p> <p>Er wordt gebruik gemaakt van herbruikbaar bestek en servies. Bij activiteiten van stad Mortsel wordt gebruik gemaakt van herbruikbare bekertjes.</p> <p>Wanneer er broodjes worden besteld (voor vergaderingen, infodagen,...) zijn een deel hiervan altijd vegetarisch.</p> <p>De koffie, het fruitsap en de wijn die door stad Mortsel worden aangekocht, dragen het fair trade Max Havelaar-label. Sinds begin 2013 wordt ook fair trade thee aangekocht.</p>

Actie MVP.9: Biologische producten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Op 10 mei organiseerde de stad voor het personeel het jaarlijkse fair trade en bio fietsontbijt en op 7 oktober het jaarlijkse fair trade en bio ontbijt gericht op een breder publiek (zie bijlages). Voor deze acties werden verschillende biologische producten aangekocht (assortiment broodjes en koffiekoeken, kaas en ander beleg, yoghurt, boter, fruit,...).
Bijlagen	Bijlage MVP.3 Collegebesluit fair trade en bio fietsontbijt 2012 Bijlage MVP.4 Collegebesluit fair trade en bio ontbijt 2012

Actie MVP.10: Schoonmaakmiddelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Stad Mortsel koopt volgende ecologische schoonmaakmiddelen aan: <ul style="list-style-type: none">- vaatwastabletten van Ecover- glas- en interieurreiniger van Ecover- WC-reiniger van Ecover Deze producten werden ingevoerd in de producttest van OVAM. In 2012 werden verschillende ecologische schoonmaakproducten aangekocht die worden uitgetest met het oog op uitbreiding van het gebruik van ecologische schoonmaakmiddelen. Het hygiënepapier (poetsrollen, toiletpapier en handdoekjes) bestaat uit 100% gerecycleerd papier. Het toiletpapier draagt het FSC-label en het Europees ecolabel. Daarnaast gebruikt het schoonmaakpersoneel microvezeldoeken en doseerdoppen. Bleekwater en ammoniak worden niet gebruikt. Er wordt gebruik gemaakt van een onkruidbrander en onkruidborstels voor het bestrijden van onkruid.

Actie MVP.11: Houtverduurzamingsmiddelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De stad Mortsel kiest al enkele jaren expliciet voor totaal onbehandeld hout bij verschillende toepassingen. In 2012 werd gekozen voor onbehandeld hout bij de aankoop van 50 houten steunpalen voor bomen.

3.2.2. Acties m.b.t. MVP bij burgers

Actie MVP.12: Subsidiereglement scholen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Het stadsbestuur geeft reeds enkele jaren subsidies aan scholen die het gebruik van brooddozen aanmoedigen, enkel drank in herbruikbare verpakkingen gebruiken, zelf composteren en/of werken rond interne milieuzorg (het reglement werd reeds meegestuurd met MJP 2010). In 2012 werden er subsidies toegekend aan 11 scholen voor een totaal subsidiebedrag van 4.702,07 euro. Specifiek wat betreft de subsidie 'verpakking' (herbruikbare drankverpakkingen en brooddozen) werden er subsidies toegekend aan 11 scholen voor een bedrag van 4.087,50 euro. In 2010 werd het subsidiereglement afvalpreventie voor de scholen uitgebreid met de subsidie voor aankoop van en sensibilisatie over biologische en fair trade producten. Dit reglement werd goedgekeurd op de gemeenteraad van 22 juni 2010. Het reglement werd

	reeds als bijlage opgenomen bij het MJP 2011. In 2012 werden voor de aankoop van en sensibilisatie over biologische en fair trade producten subsidies toegekend aan 5 scholen voor een bedrag van 614,57 euro.
Bijlagen	Bijlage MVP.5 Collegebesluit subsidies scholen 2012

Actie MVP.13: Compost

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel heeft een actieve compostmeesterwerking. De compostmeesters hebben doorheen het jaar regelmatig contact met de milieudienst. Jaarlijks komen ze ook bijeen op de milieudienst voor een vergadering geleid door de duurzaamheidsambtenaar (in 2012 op 3 april - zie bijlage voor het verslag van deze vergadering).</p> <p>De compostmeesters kunnen steeds door iedereen gecontacteerd worden voor vragen of om een afspraak vast te leggen. Hun telefoonnummers en e-mailadressen zijn terug te vinden op de gemeentelijke website (zie http://mortsel.lcp.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=2011).</p> <p>Aan de Mortselaars die via de stad een compostbak of -vat aankopen, wordt deze info ook meegegeven in de vorm van een flyer (reeds meegestuurd als bijlage bij MJP 2012).</p> <p>Mortsel nam deel aan 'Juni compostmaand'. Dit werd o.a. aangekondigd op de website en in het Mortsels infoblad van juni 2012 (p. 26) (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - de demonstratieplaats composteren op het recyclagepark op zaterdag 2 juni - de wekelijkse markt op woensdagen 13 en 27 juni <p>Het stadsbestuur besliste om samen met een aantal buurgemeenten een Opentuinendag te organiseren (zie bijlage). Er werd een oproep gelanceerd via de website en het Mortsels infoblad. Er waren echter geen kandidaten in Mortsel. De flyer (zie bijlage) met de info over de open tuinen in Edegem, Boechout en Lint werd verdeeld via de milieudienst. De opentuinendag werd aangekondigd via de website en het Mortsels infoblad (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p> <p>De compostmeesters bemanden in 2012 ook een standplaats op de plantenbeurs op zaterdag 21 april.</p> <p>In 2011 werd een flyer opgemaakt over de voordelen van composteren (reeds meegestuurd als bijlage bij MJP 2012). Deze flyer werd in 2012 verder door de compostmeesters verdeeld bij inwoners die een GFT-emmer of -container gebruiken.</p> <p>Intergemeentelijke vereniging Igean organiseert regelmatig composteercursussen. In de maart-editie van de afvalkrant van Igean werden deze aangekondigd (zie http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66).</p> <p>Op het vorige recyclagepark (Sint-Benedictusstraat 63) was er een overdekte demonstratieplaats composteren. Tijdens juni compostmaand bemanden de compostmeesters een standplaats o.a. op deze demonstratieplaats op zaterdag 18 juni. In september opende het nieuwe containerpark (Cantecroylaan) zijn deuren. Hier werd een nieuwe demoplaats composteren ingericht (zie foto als bijlage).</p> <p>In 2012 werden 39 compostvaten en 13 compostbakken verkocht.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage MVP.6 Verslag vergadering compostmeesters 2012</p> <p>Bijlage MVP.7 Collegebesluit Opentuinendag 2012</p> <p>Bijlage MVP.8 Flyer Opentuinendag 2012</p> <p>Bijlage MVP.9 Foto demoplaats composteren containerpark</p>

Actie MVP.14: Fair trade en bio ontbijt inwoners

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op zondag 7 oktober 2012 werd door stad Mortsel een fair trade en bio-ontbijt georganiseerd. Doelstelling hiervan was de Mortselse bevolking te sensibiliseren rond fair trade en biologische producten. Er waren een 150-tal deelnemers.</p> <p>Er werd enkel gewerkt met fair trade en biologische producten. Een Mortselse bakkerij bakte speciaal op onze vraag broodjes met biobloem. Ook de andere producten werden aangekocht bij lokale handelaars (Wereldwinkel, biowinkel, biokramen op de wekelijkse markt).</p> <p>Op dit ontbijt werd verder gesensibiliseerd over fair trade en biologische producten via affiches, banners, placemats, folders, via de producten zelf en via de verdeling van de folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' over Mortsel. (reeds als bijlage bezorgd bij het MJP 2011).</p> <p>Over deze actie werd gecommuniceerd via o.a. het stedelijk infoblad Mortsel Info, de stedelijke website, het regionaal blad 't Periodiekske, affiches, flyers, persbericht,...</p>
Bijlagen	Bijlage MVP.4 Collegebesluit fair trade en bio ontbijt 2012 Bijlage MVP.10 Fair trade en bio ontbijt 2012 - flyer affiche

Actie MVP.15: Fair trade en bio fietsontbijt personeel

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op 10 mei 2012 organiseerde de stad voor het personeel een fair trade en bio fietsontbijt met als bedoeling de werknemers kennis te laten maken met de smaak, de diversiteit en het verhaal achter biologische producten.</p> <p>Er werd zo veel mogelijk gewerkt met fair trade en biologische producten. Een Mortselse bakkerij bakte speciaal op onze vraag broodjes met biobloem. Ook de andere producten werden aangekocht bij lokale handelaars (Wereldwinkel, biowinkel, biokramen op de wekelijkse markt).</p> <p>Op dit ontbijt werd verder gesensibiliseerd over biologische producten via een banner, folders, en via de verdeling van de Mortselse folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' (reeds als bijlage bezorgd bij het MJP 2011).</p>
Bijlagen	Bijlage MVP.3 Collegebesluit fair trade bio fietsontbijt 2012

Actie MVP.16: Subsidie FSC en nagroeibare isolatiematerialen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft reeds enkele jaren een subsidiereglement voor de plaatsing van dakisolatie en hoogrendementsbeglazing. In 2009 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. In dit reglement is een hogere subsidie voorzien voor inwoners van Mortsel die gebruik maken van FSC-hout voor de ramen en nagroeibare isolatiematerialen voor dakisolatie. Eind 2011 werd het reglement herzien, de voorwaarden m.b.t. de extra subsidie voor FSC en nagroeibare materialen, werden behouden (zie bijlage).</p> <p>Uittreksel uit het reglement: 'Aanvullend op de premie van de distributienetbeheerder voor de plaatsing van hoogrendementsbeglazing geeft het stadsbestuur een premie van 5 euro/m² met een maximum van 20 m² hoogrendementsglas per gebouw. De premie wordt verhoogd tot 7,5 euro/m² indien de aanvrager voor het schrijnwerk van de ramen gebruik maakt van hout afkomstig vanuit duurzaam beheerde bossen en voorzien van een FSC-label of gelijkwaardig waarborgsysteem.' 'Aanvullend op de premie van de distributienetbeheerder voor de plaatsing van dakisolatie geeft het stadsbestuur een premie van 4 euro/m² met een maximum van 100 m² dakisolatie per gebouw. De premie wordt verhoogd tot 6 euro/m² indien de aanvrager gebruik maakt van nagroeibare isolatiematerialen zoals houtwol, cellulose, vlas, hennep,...</p>

	Zie ook www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843 .
Bijlagen	Bijlage MVP.11 Subsidiereglement rationeel energiegebruik

Actie MVP.17: Vormingen Ecosmos en Minimoestuin

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Op 8 februari organiseerde de stad een infoavond 'Minimoestuin' en op 31 oktober 'Ecosmos' (zie programma cultureel centrum als bijlage). Bedoeling van deze vormingen is sensibilisering over milieuvriendelijke (biologische en seizoensgebonden) producten.
Bijlagen	Bijlage MVP.12 Ecosmos 2012 Bijlage MVP.13 Minimoestuin 2012

4. WATER

4.1. Basis

4.1.1. Pesticidenreductie

4.1.1.1. Risico-evaluatie

De gegevens werden gerapporteerd via de webtoepassing (www.zonderisgezonder.be).

4.1.1.2. Pesticidentoets

Actie W.1: Pesticidentoets

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2012 werd de Jozef Hermanslei te Mortsel volledig heraangelegd (lengte straat 350m, breedte 22m). Er werd zoveel mogelijk gewerkt met monolithische materialen. De rijweg werd uitgevoerd in asfalt, de verhoogde kruispunten in beton. De parkeerstrook werd uitgevoerd in met cement opgevoegde kasseien.</p> <p>Er werd bijzondere aandacht besteed aan het correct opvoegen rond verkeerspalen en ander straatmeubilair. De voet- en fietspaden werden uitgevoerd in betonstraatstenen waarbij de richtlijnen van OCW voor de aanleg van onkruidarme verhardingen werden toegepast (minimale voegbreedtes en gebruik van de juiste inzandtechnieken).</p> <p>De afvoergoten voor regenwater bevinden zich tussen rijstrook en parkeerstrook en zijn daardoor gemakkelijk te reinigen met de veegmachine. Om dezelfde reden werden er aan de hoeken enkel afgeronde boordstenen geplaatst.</p> <p>Er is een aangepaste onderhouds- en onkruidarme onderbeplanting van de plant- en boomvakken voorzien.</p>
Bijlagen	Bijlage W.1 Pesticidentoets foto's Jozef Hermanslei

4.1.2. Passieve sensibilisatie

Actie W.2: Passieve sensibilisatie m.b.t. rationeel watergebruik en/of bestrijdingsmiddelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>In 2012 verschenen volgende artikels over rationeel watergebruik en/of bestrijdingsmiddelen in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p>

	<p>- mei: Durf tuinieren zonder + Ecotuinweekend Velt + inzameling KGA - november: duurzaam omgaan met water subsidies + regentonnen + wateroverlast - december: waterloket + kraantjes- versus flessenwater</p> <p>In de afvalkalender 2012 (zie bijlage) verscheen een artikel over 'zonder is gezonder' (p. 18).</p> <p>In de maart-editie van de afvalkrant van Igean (zie www.igean.be – milieu – afvalkrant of http://milieuveiligheid.igean.be/afvalkrant/3468/default.aspx?id=66) verscheen een artikel over 'zonder is gezonder'.</p> <p>Ook de gemeentelijke website bevat info over rationeel watergebruik en bestrijdingsmiddelen (zie www.mortsel.be/water/3199/default.aspx?_vs=0_N&id=4808).</p> <p>Er hangen infoborden 'Zonder is gezonder' van het PIH op de informatiepunten aan het recyclagepark en Fort 4.</p> <p>Het stadsbestuur verkoopt gesubsidieerde regenwatertonnen. Het gemeenteraadsbesluit hierover werd ingediend bij het MJP 2004. Er worden 2 types verkocht: design regenwaterton Orso 400 liter en een 'gewone' regenwaterton 300 liter aan respectievelijk 120 en 50 EUR per stuk. Deze tonnen worden tentoongesteld op de technische dienst. In 2012 werden 18 design regenwatertonnen en 9 gewone regenwatertonnen verkocht.</p> <p>Op de milieudienst kan men steeds terecht voor meer info over rationeel watergebruik en/of bestrijdingsmiddelen. Men kan er ook gratis folders en brochures krijgen (bvb. hergebruik regenwater, zonder is gezonder, groendak, enz).</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerd personeelsleden. In 2012 verscheen in het mei-nummer een artikel over 'zonder is gezonder'.</p>
Bijlagen	Bijlage W.2 Afvalkalender 2012

4.2. Onderscheidingsniveau

Actie W.3: Duurzaam omgaan met water binnen gemeentelijke diensten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Stad Mortsel gebruikt spaardouchekoppen. Bij vernieuwing van toiletten wordt gekozen voor waterzuinige toiletten en kranen met drukknop.

4.3. Projecten

4.3.1. Hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen

Actie W.4: Subsidies hemelwaterinstallaties en infiltratievoorzieningen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De stad Mortsel beschikt over een subsidiereglement op de aanleg van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en groendaken. Dit reglement werd aangepast en door de gemeenteraad goedgekeurd op 18 november 2008. Het reglement werd als bijlage toegevoegd bij het MJP 2009. De aanvraag voor (gedeeltelijke) terugbetaling subsidies hemelwaterinstallaties en

	infiltratievoorzieningen werd als bijlage toegevoegd.
Bijlagen	Bijlage W.3 Aanvraag terugbetaling subsidies water HWP INF Mortsel 2012

5. HINDER

5.1. Basis

5.1.1. Digitaal opvolgen van milieuklachten

Actie H.1: Digitaal opvolgen van klachten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel neemt sinds najaar 2006 deel aan het milieuklachtenregistratie- en opvolgingssysteem MKROS.</p> <p>In 2012 heeft de milieudienst 10 milieuklachten ingevoerd in MKROS. Uiteraard heeft de milieudienst meer dan 6 klachten ontvangen in 2012 doch deze hebben vooral betrekking op de afvalophaling, zwerfvuil en sluikstort, hondenpoep, ongedierte allerhande, groen en groenonderhoud, riolering ... Deze klachten horen niet thuis in MKROS.</p> <p>Er is één klacht ontvangen i.v.m. de luchthaven, maar hiervoor bestaat een apart klachtensysteem.</p>

5.1.2. Passieve sensibilisatie

Actie H.2: Passieve sensibilisatie hinder

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>In 2012 verschenen volgende artikels over hinder in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - mei: Jouw burens, jouw vrienden? Over lawaai-, geur- en lichthinder + reglementen - juli-augustus: sluikstort en zwerfvuil + voederen vogels verboden + hinder ratten - oktober: Nacht van de Duisternis + lichthinder + geurhinder (campagne slim stoken) <p>In de afvalkalender 2012 (zie bijlage) verscheen info over verbod afval verbranden, sluikstorten en zwerfvuil (p. 12).</p> <p>Ook de gemeentelijke website bevat info over hinder (zie www.mortsel.be/hinder/4150/default.aspx?_vs=0_N&id=3953&pg=4382). Nieuws over of activiteiten ivm hinder worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website geplaatst.</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2012 verscheen in het oktober-nummer een artikel over lichthinder n.a.v. de Nacht van de Duisternis.</p>
Bijlagen	Bijlage H.1 Afvalkalender 2012

5.2. Onderscheidingsniveau

5.2.1. Beleidskader geluidshinder

Actie H.3: Geluidshinderreglement

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het gemeentelijk politiereglement politiezone MINOS is een hoofdstuk geluidshinder opgenomen op pagina's 38-40 (dit werd reeds meegestuurd met het MJP 2010). Het volledige politiereglement is opgenomen op de website (zie www.mortsel.be/file_uploads/8961.pdf?_vs=0_N).</p> <p>Op de website wordt ook specifiek verwezen naar het geluidshinderreglement (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4929).</p> <p>Dit reglement werd vergeleken met het modelreglement (de nota hierover werd reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In dit kader volgden milieuambtenaar Erik Mertens en duurzaamheidsambtenaar Aagje Geerardyn de opleiding Gemeentelijke Administratieve Sancties aan de Provinciale Politie school Antwerpen (de getuigschriften werden reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>Er zijn 13 bevoegde GAS-ambtenaren.</p>

Actie H.4: Geluidshinder terugdringen in eigen beheer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het bestuur beschikt over een eigen geluidsmeter merk Rion type NL-14. De milieuambtenaar is opgeleid, aangesteld en beëdigd als VLAREM ambtenaar. Indien nodig wordt er samengewerkt met de erkende geluidsdeskundige Michel Schellens van het Provinciaal Instituut voor Hygiëne (PIH) voor het uitvoeren van geluidsmetingen.</p>

Actie H.5: Vormingen geluid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Volgende opleidingen werden in 2012 gevolgd door één of meerdere werknemers van stad Mortsel:</p> <ul style="list-style-type: none">- Studiedag Amai mijn (h)oren – Provincie Antwerpen PIH – 22/10/2012 gevolgd door: Erik Mertens (milieudienst), Marijke Geerts (jeugddienst)- Geluidsnormen over muziekactiviteiten – Vlaamse Gemeenschap LNE – 8/03/2012 en 22/03/2012 gevolgd door: Ingrid Laureys, Dag Jennes, Dirk Claeys (dienst cultuur), Marijke Geerts (jeugddienst)
Bijlage	Bijlage H.2 Vormingen geluid 2012

5.2.2. Beleidskader geurhinder

Actie H.6: Geurhinderreglement

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het gemeentelijk politiereglement politiezone MINOS is een hoofdstuk geurhinder opgenomen op pagina 37 (dit werd reeds meegestuurd met het MJP 2010). Het volledige politiereglement is opgenomen op de website (zie www.mortsel.be/file_uploads/8961.pdf?_vs=0_N).</p> <p>Op de website wordt ook specifiek verwezen naar het geurhinderreglement (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4930).</p> <p>Dit reglement werd vergeleken met het modelreglement (de nota hierover werd reeds</p>

	<p>meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In dit kader volgden milieuambtenaar Erik Mertens en duurzaamheidsambtenaar Aagje Geerardyn de opleiding Gemeentelijke Administratieve Sancties aan de Provinciale Politie school Antwerpen (de getuigschriften werden reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>Er zijn 13 bevoegde GAS-ambtenaren.</p>
--	---

5.2.3. Opstellen lichthinderreglement

Actie H.7: Lichthinderreglement

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het gemeentelijk politiereglement politiezone MINOS is een hoofdstuk lichthinder opgenomen op pagina's 37-38 (dit werd reeds meegestuurd met het MJP 2010). Het volledige politiereglement is opgenomen op de website (zie www.mortsel.be/file_uploads/8961.pdf?_vs=0_N).</p> <p>Op de website wordt ook specifiek verwezen naar het lichthinderreglement (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=4931).</p> <p>Dit reglement werd vergeleken met het modelreglement (de nota hierover werd reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>In dit kader volgden milieuambtenaar Erik Mertens en duurzaamheidsambtenaar Aagje Geerardyn de opleiding Gemeentelijke Administratieve Sancties aan de Provinciale Politie school Antwerpen (de getuigschriften werden reeds meegestuurd met het MJP 2010).</p> <p>Er zijn 13 bevoegde GAS-ambtenaren.</p>

5.2.4. Actieve sensibilisatie

Actie H.8: Nacht van de Duisternis – Earth Hour

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam in 2012 deel aan de Nacht van de Duisternis op 20 oktober en aan Earth Hour op 31 maart.</p> <p>Telkens werd de verlichting van de Sint-Benedictuskerk en het Lieven Gevaertmonument gedoofd.</p> <p>Dit werd o.a. gecommuniceerd in het oktobernummer van het stedelijk infoblad Mortsel Info gekoppeld aan een artikel over lichthinder en in het maart-nummer (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de stedelijke website (nieuws en activiteitenkalender) en via affiches.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage H.3 Collegebeslissing Nacht van de Duisternis 2012</p> <p>Bijlage H.4 Collegebeslissing Earth Hour 2012</p>

6. ENERGIE

6.1. Basis

6.1.1. Elektronisch opvolgsysteem voor bouwaanvragen

Actie E.1: Energieprestatieregelgeving

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De gegevens van de stedenbouwkundige vergunningen van bouwprojecten werden doorgestuurd aan het Vlaams Energieagentschap voor de Energieprestatiedatabank.

6.1.2. Uitvoeren energieboekhouding

Actie E.2: Energieboekhouding

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er wordt een energieboekhouding bijgehouden voor alle gebouwen met een oppervlakte groter dan 1000 m²:</p> <ul style="list-style-type: none">- Stedelijke werf (2700 m²)- Academie voor Beeldende Kunst (ABK) (2730 m²)- Gesubsidieerd Technisch Instituut (GTI) (6835 m²)- Sint-Lutgardisschool (4325 m²)- Stadhuis (4794 m²)- Mark Liebrecht Schouwburg (MLS) (1744 m²)- Academie voor Muziek, Woord en Dans (AMWD) (2488 m²)- Bibliotheek (1312 m²)- Zwembad (2186 m²)- Sporthal (2825 m²)- Technische dienst (1793 m²) <p>Voor al deze gebouwen werd een EPC opgesteld.</p>

6.1.3. Passieve sensibilisatie

Actie E.3: Passieve sensibilisatie energie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2012 verschillende artikels over rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie in het gemeentelijk informatieblad Mortselsel Info (zie www.mortselsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none">- februari: nieuw subsidiereglement energiebesparende maatregelen + Ecobouwers Basis oproep openstellers en energiemeesters + Dikketruiendag- maart: Earth Hour + Gratis energieboekhouding via EnergielD + Dakisolatie thermofoto + Energie Infotoer- april: energietips voor ondernemingen- mei: de zon als energiebron- juli-augustus: nieuw containerpark CO₂-neutraal + samenaankoop groene energie- september: nieuw containerpark CO₂-neutraal (windmolen, zonnepanelen, zonneboiler,...) + V-test campagne FOD + zonnepanelen JOC + Sing for the Climate- oktober: Ecobouwers Opendeur + Ecobouwers Basis <p>Voor het project Ecobouwers Opendeur werd het magazine verspreid via de verschillende stadsdiensten. Voor Ecobouwers Basis werd het communicatiemateriaal aangeleverd door BBL verspreid. Ook de Bouwteams werden aangekondigd via de website en verspreiding van affiches en flyers.</p>

	<p>Ook de gemeentelijke website bevat info over het thema energie (zie www.mortsel.be/energie/3200/default.aspx?_vs=0_N&id=4807).</p> <p>Nieuws over of activiteiten ivm energie worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website geplaatst.</p> <p>In september verscheen een extra editie van de afvalkrant van Igean over het nieuwe, CO2-neutrale containerpark in Mortsel (windmolen, zonnepanelen, zonneboiler,...).</p> <p>Op de technische dienst kunnen alle inwoners gratis elektriciteitsmeters uitlenen.</p> <p>Op de milieudienst kan men steeds terecht voor meer info over rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie. Men kan er ook gratis folders en brochures krijgen (bvb. duurzaam bouwen en verbouwen, zonnepanelen, warmtepomp, condensatieketel, enz), o.a. via een display met brochures van Eandis.</p> <p>Hier staan ook 3 banners met info over de thermografische luchtfoto van de Mortselse daken en info over premies.</p> <p>Om te sensibiliseren over rationeel energiegebruik en hernieuwbare energie, en over de maatregelen die de stad Mortsel neemt in dit kader, werden 5 affiches opgemaakt. De affiche over groene stroom werd opgehangen in alle stedelijke gebouwen. De affiche over de energiezuinige lampen werd opgehangen in de gebouwen waarvoor deze boodschap van toepassing is. De affiches over warm water en elektriciteit uit zonlicht werden opgehangen in de gebouwen waar een zonneboiler (stadhuis en technische dienst) en/of fotovoltaïsche zonnepanelen werden geïnstalleerd (technische dienst en JOC).</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2012 verschenen volgende artikels over energie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - februari: Dikketruiendag + Ecobouwers Basis oproep openstellers en energiemeesters - maart: Earth Hour + Gratis energieboekhouding via EnergieID + Dakisolatie thermofoto + Energie Infotoer + containerpark CO2-neutraal - mei: de zon als energiebron + Ecobouwers Basis - juni: groene stroom - augustus: Ecobouwers Opendeur - september: groene stroom elektrische wagen + zonnepanelen + CO2-neutraal containerpark - oktober: Ecobouwers Basis
--	--

6.2. Onderscheidingsniveau

6.2.1. Uitbreiding energieboekhouding naar andere entiteiten

Actie E.4: Uitbreiding energieboekhouding

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er wordt bijkomend een energieboekhouding bijgehouden voor volgende gebouwen met een oppervlakte groter dan 500 m²:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoeve Dieseghem - JOC - Gesubsidieerd Technisch Instituut (GTI) – IJzerenweglei - zaal 't Parkske - Turnhal De Sterre - Perenpit <p>Voor al deze gebouwen werd een EPC opgesteld.</p> <p>Er wordt bijkomend ook een energieboekhouding bijgehouden voor volgende gebouwen:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Ontspanningslokaal Mayerlei - Guido Gezelleschool - Lieven Gevaertschool
--	--

6.2.2. Actieve sensibilisatie

Actie E.5: Subsidies REG - dakisolatie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de plaatsing van dakisolatie. Op 18 november 2011 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2012. Het nieuwe reglement werd als bijlage opgenomen.</p> <p>In 2012 werden 141 subsidiedossiers voor dakisolatie goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 39.365,17 euro.</p> <p>Over de subsidies voor energiebesparende maatregelen wordt o.a. gecommuniceerd via de website (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843) en het infoblad Mortsel Info (februari 2012 zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141). De info is ook te vinden via de website van het VEA (www.energiesparen.be) en www.premiezoeker.be.</p>
Bijlagen	Bijlage E.1 Subsidiereglement rationeel energiegebruik

Actie E.6: Subsidies REG - hoogrendementsbeglazing

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de plaatsing van hoogrendementsbeglazing. Op 18 november 2011 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2012. Het nieuwe reglement werd als bijlage opgenomen.</p> <p>In 2012 werden 284 subsidiedossiers voor hoogrendementsbeglazing goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 17.039,71 euro.</p> <p>Over de subsidies voor energiebesparende maatregelen wordt o.a. gecommuniceerd via de website (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843) en het infoblad Mortsel Info (februari 2012 zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141). De info is ook te vinden via de website van het VEA (www.energiesparen.be) en www.premiezoeker.be.</p>
Bijlagen	Bijlage E.1 Subsidiereglement rationeel energiegebruik

Actie E.7: Energie Infotoer – Infoavond energie besparen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam in 2012 opnieuw deel aan de provinciale Energie Infotoer. De milieudienst organiseerde in dit kader een infoavond over isoleren van bestaande muren op donderdag 22 maart. Aansluitend werd info gegeven over de verschillende premies voor energiebesparende maatregelen.</p> <p>Deze avond werden o.a. aangekondigd in de maart-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), via affiches, e-mailings en de provinciale website over de Energie Infotoer (www.provant.be/energieinfotoer). Deze actie werd ook opgenomen in de agenda van het VEA (www.energiesparen.be).</p>

Bijlagen	Bijlage E.2 Collegebesluit Energie Infotoer 2012

Actie E.8: Earth Hour

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam deel aan Earth Hour op 31 maart 2012 (zie collegebeslissing als bijlage).</p> <p>De verlichting van de Sint-Benedictuskerk en het Lievev Gevaertmonument werd gedoofd. Ook de Mortselse bevolking werd opgeroepen om mee te doen.</p> <p>Deze actie werd o.a. aangekondigd in de maart-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website, via affiches, e-mailings,...</p>
Bijlagen	Bijlage E.3 Collegebesluit Earth Hour 2012

Actie E.9: Energiescans

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel neemt sinds 2008 deel aan het project energiescans van Eandis waarbij er jaarlijks een aantal gratis energiescans worden uitgevoerd bij particuliere woningen, en waarbij radiatorfolie, spaardouchekoppen en/of spaarlampen worden geïnstalleerd.</p> <p>In 2012 werden 61 scans uitgevoerd door de sociale werkplaats Natuur- en Landschapszorg.</p>

Actie E.10: Subsidies hernieuwbare energie - zonnepanelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de plaatsing van fotovoltaïsche zonnepanelen. Op 18 november 2011 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2012. Het nieuwe reglement werd als bijlage opgenomen.</p> <p>In het kader van het nieuwe reglement werd de subsidie voor fotovoltaïsche zonnepanelen afgeschaft.</p> <p>Hierover werd o.a. gecommuniceerd via de website en het infoblad Mortsel Info (februari 2012 zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p> <p>In 2011 werden nog 25 subsidiedossiers voor fotovoltaïsche panelen goedgekeurd die voldeden aan de voorwaarden van het oude reglement voor een totaal subsidiebedrag van 6.250 euro.</p>
Bijlagen	Bijlage E.1 Subsidiereglement rationeel energiegebruik

Actie E.11: Subsidies hernieuwbare energie - zonneboiler

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel heeft een subsidiereglement voor de plaatsing van een zonneboiler. Op 18 november 2011 keurde de gemeenteraad het nieuwe subsidiereglement rationeel energiegebruik goed. Dit reglement is van toepassing voor werken uitgevoerd vanaf 1 januari 2012. Het nieuwe reglement werd als bijlage opgenomen.</p> <p>In 2012 werden 8 subsidiedossiers voor het plaatsen van een zonneboiler goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 2.000 euro.</p> <p>Over de subsidies voor energiebesparende maatregelen wordt o.a. gecommuniceerd via de website (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843) en het infoblad Mortsel Info (februari 2012 zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>

	De info is ook te vinden via de website van het VEA (www.energiesparen.be) en www.premiezoeker.be .
Bijlagen	Bijlage E.1 Subsidierегlement rationeel energiegebruik

Actie E.12: Samenaankoop groene elektriciteit

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam deel aan de derde samenaankoop groene stroom georganiseerd door de provincie Antwerpen. Doelstelling was om de inwoners van Mortsel te sensibiliseren rond hernieuwbare energie en hen aan te sporen om groene stroom te gebruiken, net zoals de stad dat zelf doet.</p> <p>Op de milieudienst werd een extra loketwerking voorzien voor inwoners van Mortsel die wensten deel te nemen aan de samenaankoop maar geen toegang hadden tot internet, die problemen ondervonden bij de online inschrijving, of die verdere vragen hadden over de actie. Zij konden hiervoor dagelijks telefonisch terecht bij de milieudienst, op 3 maandagen in september van 14.00 tot 19.00 uur, of op afspraak. Via deze weg werd uitleg verschaft over groene stroom en het belang hiervan voor het milieu. Tevens werd het particulier energieverbruik besproken (aan de hand van de gevraagde energiefacturen) en uitleg gegeven over rationeel energiegebruik en energiebesparende maatregelen. De inschrijving voor de samenaankoop en de opvolging hiervan werd voor 258 Mortselaars geregeld via de milieudienst.</p> <p>Over deze actie werd verschillende keren gecommuniceerd, o.a. in de juli/augustus-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website en de digitale nieuwsbrief, in lokale krant 't Periodiekske, via persberichten, e-mailings, affiches,...</p> <p>Ook het personeel werd aangespoord om mee te doen via een e-mailing en een artikel in het personeelsblad Dubbelpunt.</p> <p>Er werd een infoavond georganiseerd over deze samenaankoop op 3 september in het stadhuis van Mortsel.</p>
Bijlagen	Bijlage E.4 Collegebesluit samenaankoop groene stroom 2012

Actie E.13: Campagne durf vergelijken

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel nam deel aan de campagne 'Gas – Elektriciteit: durf vergelijken' van de FOD Economie. Doelstelling was om de inwoners van Mortsel aan te sporen om de V-test uit te voeren, en hen hierbij te helpen.</p> <p>Op de milieudienst werd een extra loketwerking voorzien voor inwoners van Mortsel die geen toegang hadden tot internet, die problemen ondervonden bij het uitvoeren van de V-test, of die verdere vragen hadden hierover. Zij konden hiervoor dagelijks telefonisch terecht bij de milieudienst, op 3 maandagen in september van 14.00 tot 19.00 uur, of op afspraak.</p> <p>Via deze weg werd ook uitleg verschaft over groene stroom en het belang hiervan, en werd het particulier energieverbruik besproken (aan de hand van de gevraagde energiefacturen) en uitleg gegeven over rationeel energiegebruik en energiebesparende maatregelen.</p> <p>Over deze actie werd o.a. gecommuniceerd in de september-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>
Bijlagen	Bijlage E.5 Collegebesluit campagne Durf vergelijken

6.2.3. Aankoop minimum percentage groene stroom

Actie E.14: Groene stroom (100%)

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er wordt al enkele jaren 100% groene stroom gebruikt voor alle stadsgebouwen. In 2011 werd een nieuw contract afgesloten via Eandis voor de periode 2012-2014.</p> <p>Bij wijze van sensibilisering hierover werd een affiche opgemaakt (als bijlage reeds opgenomen bij MJP 2011) die werd opgehangen in alle stedelijke gebouwen.</p>
Bijlagen	Bijlage E.6 Collegebesluit gunning 100% groene stroom (2012-2014)

6.2.4. Opleiding energie

Actie E.15: Opleidingen energie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Diensthofd patrimonium en logistiek Bart Bomans volgde het seminarie 'Energie in de stad' georganiseerd door het Passiehuis-Platform.
Bijlagen	Bijlage E.7 Opleiding energie 2012

6.2.5. Opnemen van energie-efficiëntie als criterium bij overheidsopdrachten

Actie E.16: Energie-efficiëntie als criterium bij overheidsopdrachten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p><i>Energiezuinige toestellen</i></p> <p>Bij aankoop of vervanging van toestellen wordt steeds gekozen voor de meest energiezuinige (bv. koelkasten met A+label, computers, printers, kopieertoestellen met Energy Star-label en TFT-schermen).</p> <p>In 2012 werd in het bestek informatica (personal computers, draagbare computers, grafisch werkstation, flat panel schermen) opgenomen dat de toestellen moeten voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van één of meer van volgende labels: Energy Star, Blaue Engel, Nordic Swan, EU Ecolabel.</p> <p><i>REG-projecten</i></p> <p>Het beheer van de verwarmings- en ventilatiesystemen van GTI, JOC, Hoeve Dieseghem, AMWD, MLS, bibliotheek, Sint-Lutgardisschool, Guido Gezelleschool (nieuw deel) en 't Parkske gebeurt door een gespecialiseerde firma met aandacht voor energiebesparing in deze gebouwen.</p> <p>Op de technische dienst wordt gewerkt aan een energiezorgsysteem voor de stedelijke gebouwen. Naast het opvolgen van het energieverbruik en de evolutie van het energieverbruik (zie acties E.2 en E.4), worden ook maatregelen rond REG voor de stedelijke gebouwen voorbereid en uitgevoerd in samenwerking met gespecialiseerde studie bureaus.</p> <p>In 2012 werden volgende REG-projecten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none">- MG 68: dakisolatie- LBC: vernieuwing stookplaats en overschakeling van stookolie naar gas- stadhuis: aanpassing regeling verwarming- zwembad: aanpassing regeling verwarming- Hoeve Dieseghem: aanpassing regeling verwarming- Sint-Lutgardis: thermostatische kranen- openbare verlichting Edegemsestraat: energiebesparend vervangen van de lichtarmaturen openbare verlichting

6.2.6. Lager energieverbruik

Actie E.17: Verlagen energieverbruik

RAPPORTERING				
Uitgevoerde handelingen	<p>Het energieverbruik is in 2012 t.o.v. 2011 met minstens 1% verminderd in volgende gebouwen (zie tabel voor cijfers):</p> <p>Elektriciteit- en gasverbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ABK - GTI Ijzerenweglei - AMWD - Mayerlei - zwembad - turnhal - sporthal <p>Elektriciteitsverbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - GTI - MLS - JOC - Guido Gezelleschool <p>Gasverbruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - werf - Sint-Lutgardisschool - stadhuis - bibliotheek - Parkske 			
	Elektriciteits- verbruik in kWh/jaar 2011	Elektriciteits- verbruik in kWh/jaar 2012	Genormaliseerd gasverbruik in kWh/jaar 2011	Genormaliseerd gasverbruik in kWh/jaar 2012
Werk	71.138	70.928	757.763	689.591
ABK	45.336	43.450	467.645	459.628
GTI	176.039	173.856	991.649	1.045.148
GTI Ijzerenweglei	37.996	37.555	173.264	111.284
Sint-Lutgardisschool	96.773	101.734	883.644	844.540
stadhuis	394.101	395.397	1.091.567	1.070.150
AMWD	99.746	81.481	559.332	491.512
MLS	78.643	72.224	388.373	403.543
Mayerlei	11.363	10.937	59.760	58.219
bibliotheek	48.754	49.577	163.631	156.411
zwembad	471.537	441.485	1.795.441	1.610.967
Parkske	30.497	31.485	138.658	124.825
JOC	43.273	38.500	94.675	104.071
Guido Gezelleschool	46.618	46.125	54.080	57.718
turnhal	45.425	44.789	65.542	63.469
sporthal	103.418	94.730	309.114	281.641

7. MOBILITEIT

7.1. Basis

7.1.1. Passieve sensibilisatie

Actie M.1: Passieve sensibilisatie mobiliteit

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2012 verschillende artikels over mobiliteit (met milieulink) in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none">- januari: De Lijn derdebetalers korting + Cambio autodelen- februari: Fietsgemeente nominatie- maart: De Lijn derdebetalerskorting uitbreiding- april: Fietspunt- juni: oplaadiland elektrische voertuigen- juli-augustus: Cambio autodelen- september: elektrische wagen + EVA-project + Week van de Mobiliteit + Wandellussenkaart- november: Mortsel fietsstad <p>Ook de gemeentelijke website bevat info over het thema duurzame mobiliteit (zie www.mortsel.be/duurzame%20mobiliteit/4180/default.aspx?_vs=0_N&id=5840&pg=5907). Nieuws over of activiteiten ivm energie worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website geplaatst. Nieuws over of activiteiten ivm mobiliteit en milieu worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website www.mortsel.be geplaatst.</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2011 verschenen volgende artikels over mobiliteit (met milieulink):</p> <ul style="list-style-type: none">- januari: De Lijn derdebetalers korting + Cambio autodelen- maart: De Lijn derdebetalers korting- april: fietsontbijt + Fietspunt- juni: laadiland elektrische voertuigen- juli: Cambio autodelen + Slimmewegenkaart + Fietsstad- september: Week van de mobiliteit- november: fietsstad

7.1.2. Deelname Gemeentelijke Begeleidingscommissie

Actie M.2 Deelname stedelijke mobiliteitscel

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2012 nam milieuambtenaar Erik Mertens deel aan de stedelijke mobiliteitscel van 27 april, 31 mei en 24 augustus (zie bijlage).</p> <p>De mobiliteitsambtenaar, milieuambtenaar en duurzaamheidsambtenaar maken deel uit van dezelfde dienst (technische dienst) en werken samen rond verschillende projecten (o.a. Cambio, Fietspunt, elektrische mobiliteit, ...).</p>
Bijlagen	Bijlage M.1 Verslagen mobiliteitscel MA-DA 2012

7.2. Onderscheidingsniveau

7.2.1. Sneltoets

Actie M.3: Sneltoets mobiliteitsplan

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2009 werd een sneltoets van het gemeentelijk mobiliteitsplan Mortsel uitgevoerd (de documenten werden meegestuurd met MJP 2010). In 2010, 2011 en 2012 werd dit verder uitgewerkt (verbreding en verdieping). Milieuambtenaar Erik Mertens nam hieraan deel. Het verslag van de vergadering en de gemeenteraadsbeslissing betreffende definitieve vaststelling van het beleidsplan zijn opgenomen als bijlage.
Bijlagen	Bijlage M.2 Mobiliteitsplan vergadering 2012 Bijlage M.3 Gemeenteraadsbeslissing beleidsplan mobiliteit

7.2.2. Actieve sensibilisatie

Actie M.4: Cambio autodelen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In juni 2009 ging Cambio van start in Mortsel. De collegebesluiten hierover en de samenwerkingsovereenkomst met Cambio werden reeds meegestuurd met MJP 2010. In 2012 was er één standplaats: Mortsel 't Parkske (Heilig-Kruisstraat). Het aantal Cambio-wagens werd in 2012 uitgebreid van 2 naar 3 (zie collegebeslissing als bijlage).</p> <p>Hierover werd in 2012 o.a. gecommuniceerd via de stedelijke website (www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=6510) en het januari- en juli/augustus-nummer van het stedelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).</p>
Bijlagen	Bijlage M.4 Collegebesluit extra parkeerplaats Cambio

Actie M.5: Fietspunt

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Op 25 februari 2011 werd het eerste intergemeentelijk fietspunt Mortsel-Hove-Boechout geopend. In 2010 werd de opdrachtverklaring hiertoe goedgekeurd (collegebesluit en uitnodiging opening reeds meegestuurd met MJP 2012).</p> <p>Het fietspunt werd opgericht met het oog op milieuvriendelijke mobiliteit (fietsmobiliteit gecombineerd met het openbaar vervoer). Het fietspunt zorgt voor onderhoud van verschillende fietsenstallingen, gratis merken van fietsen, doet kleine fietsherstellingen tegen kostprijs, verhuurt fietsen (ook elektrische fietsen) en biedt sinds 2012 Blue-bike deelfietsen aan.</p> <p>Over dit project werd in 2012 o.a. gecommuniceerd via het Mortsels infoblad april (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de website (zie www.mortsel.be/duurzame%20mobiliteit/4180/default.aspx?_vs=0_N&id=5840&pg=5907), de nieuwsrubriek op de website en de elektronische nieuwsbrief. Zie ook www.fietspunten.be.</p>

Actie M.6: Derdebetalersysteem De Lijn

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Op 22 november 2011 keurde de gemeenteraad de invoering van het derdebetalersysteem met De Lijn goed (gemeenteraadsbeslissing reeds meegestuurd met MJP 2012). Inwoners van Mortsel krijgen vanaf 1 januari 2012 20% korting bij aankoop van een

	jaarabonnement Omnipas. Doestelling is het stimuleren van gebruik van het openbaar vervoer.
--	--

Actie M.7: Trage wegen - Slimmewegenkaart

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het project 'Trage wegen' betreft de uitbouw en promotie van een functioneel en recreatief fietsnetwerk. Hiervoor wordt samengewerkt met de buurgemeenten Hove en Edegem (HEM-project) op initiatief van de lokale afdelingen van de Fietsersbond.</p> <p>Het college van burgemeester en schepenen heeft in 2008 reeds goedkeuring gehecht aan de inventaris van trage wegen en het bijhorende plan, en tegelijk ook aangegeven welke ontbrekende verbindingen moeten worden gerealiseerd. Dit project werd verder uitgewerkt in 2009 en 2010. De collegebesluiten werden reeds meegestuurd met MJP 2009 en MJP 2010.</p> <p>In 2010 werd de Slimmewegenkaart verder opgemaakt en gedrukt (reeds bezorgd met het MJP 2011). In 2011 en 2012 werd de kaart verder verspreid via het stadhuis, de bibliotheek, de technische dienst, het cultureel centrum, de sportdienst en Fort 4. De kaart kan ook worden gedownload via de stedelijke website (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=6447).</p>

Actie M.8: Strapdag

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Mortsel organiseerde in 2012 een Strapdag op 21 september. Ouders en kinderen werden aangemoedigd om stappend of fietsend naar school te komen tijdens deze autovrije/autoluwe dag.
Bijlagen	Bijlage M.5 Collegebesluit Strapdag 2012

Actie M.9: Actieve sensibilisatie gemeentepersoneel – fietsontbijt

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Op 10 mei 2012 werd een fietsontbijt georganiseerd. Alle personeelsleden die met de fiets, te voet of met het openbaar vervoer naar het werk kwamen, werden 's ochtends getrakteerd op een ontbijt.
Bijlagen	Bijlage M.6 Collegebesluit fietsontbijt 2012

Actie M.10: Fietsvergoeding en vergoeding openbaar vervoer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2012 ontvingen 136 personeelsleden een fietsvergoeding en 41 personen kregen een bijdrage in de reiskosten voor het woon-werkverkeer met openbaar vervoer.</p> <p>De reglementen fietsvergoeding, derdebetalersregeling en andere tegemoetkomingen openbaar vervoer, zoals opgenomen in de vernieuwde rechtspositieregeling, werden als bijlage opgenomen bij het MJP 2010.</p> <p>De fietsvergoeding werd vanaf 1 januari 2010 opgetrokken tot 0,20 euro per kilometer. Het collegebesluit hierover werd reeds bezorgd als bijlage bij het MJP 2011.</p>

Actie M.11: Laadeland elektrische voertuigen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Het stadsbestuur is sinds 2011 partner binnen het proeftuinproject elektrisch rijden EVA (Elektrische Voertuigen in Actie) (collegebesluit reeds meegestuurd met MJP 2012).

	<p>In het kader van dit project heeft Mortsel in april 2012 een oplaadeiland voor elektrische voertuigen in gebruik genomen. Het oplaadeiland bevindt zich op de parking in de Christus Koninglaan, naast de Fietsostrade Antwerpen-Mechelen en vlakbij het Stadsplein. Aan het oplaadeiland, dat volledig op groene stroom werkt, kunnen twee elektrische auto's en zes elektrische fietsen of scooters tegelijkertijd opladen. Met dit initiatief wil het stadsbestuur duurzame mobiliteit stimuleren en tegemoetkomen aan de klimaatdoelstellingen van de Vlaamse overheid om de uitstoot van CO2 te verminderen.</p> <p>Over dit project werd in 2012 o.a. gecommuniceerd via het Mortsels infoblad in juni (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), via persberichten, op de website (zie www.mortsel.be/duurzame%20mobiliteit/4180/default.aspx?_vs=0_N&id=5840&pg=5907), de nieuwsrubriek op de website en de elektronische nieuwsbrief.</p>
Bijlagen	Bijlage M.7 Collegebesluit laadeiland elektrische voertuigen

7.2.3. Milieuvriendelijke voertuigen

Actie M.12: Aankoop elektrische voertuigen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadbestuur is sinds 2011 partner binnen het proeftuinproject elektrisch rijden EVA (Elektrische Voertuigen in Actie) (collegebesluit reeds meegestuurd met MJP 2012). In het kader van dit project werd voor de bodedienst een elektrische wagen aangekocht (Renault Kangoo ZE).</p> <p>Voor de dienst stadswerken werd een elektrische fiets aangekocht.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage M.8 Collegebesluit elektrische wagen Bijlage M.9 Factuur elektrische wagen Bijlage M.10 Factuur elektrische fiets</p>

8. NATUUR

8.1. Basis

8.1.1. Bermbeheer

Mortsel is de dichtstbevolkte stad van Vlaanderen. Enkel in het landbouwgebied Gasthuishoeven komen nog enkele landbouwwegen met bermen voor. De bermen van deze wegen worden door de eigenaars of pachters (landbouwers) onderhouden. Deze smalle bermen kennen in een gebied met intensieve landbouw een nitrofiële vegetatie met zeer beperkte natuurwaarde. Dhr. Frank Buysse, beleidsmedewerker bij het Agentschap voor Natuur en Bos, kan dit bevestigen.

Door de aankoop en inrichting van de bufferstrook langs de Fortloop (zie actie N.1 van het MJP 2003) en het project inrichting gronden langs Koude Beek (project ingediend samen met het MJP 2003) probeert ons bestuur de natuur in dit landbouwgebied nieuwe kansen te geven.

Voor het overige zijn er in Mortsel geen bermen die onder het bermbeheer vallen.

8.1.2. Streekeigen soorten

Actie N.1: Haagactie

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Mortsel neemt sinds 1996 deel aan de actie 'Behaag ... natuurlijk' van Natuurpunt. In 2012 werden 1714 haagplanten verkocht aan 29 gezinnen, goed voor 459 meter nieuwe hagen in Mortsel.</p> <p>Voor meer info verwijzen we naar het jaarverslag 2012 van de milieuraad (p. 19) en naar</p>

	de website www.milieuraadmortsel.be . Zie ook de september-editie (p. 35) van het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141).
Bijlagen	Bijlage N.1 Milieuraad jaarverslag 2012

8.1.3. Code goede natuurpraktijk

Actie N.2: Code goede natuurpraktijk

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2012 werden geen natuurvergunningen of meldingen ontvangen voor de wijziging van vegetatie en kleine landschapselementen. Er werden bij ons weten ook geen inbreuken op het natuurdecreet vastgesteld.</p> <p>Aangezien Mortsel de meest verstedelijkte gemeente van Vlaanderen is, met een beperkt aandeel open ruimte, hoeft dit geen verbazing te wekken.</p> <p>In 2012 werden volgende onderhoudswerken uitgevoerd in kader van de code voor goede natuurpraktijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inzaaien van een fauna-akker met aangepast bloemenmengsel voor bijen bij de hoeve Ter Beke en op Fort 4 - Riet verjongen thv plasbermen Koude Beek - Maaibeheer (hooilandbeheer met maaibeurt in juni en oktober met afvoer van maaisel) van de graslanden langs de Koude Beek (Bessemstraat en hoeve Ter Beke) <p>Mortsel neemt sinds 1996 deel aan de actie 'Behaag ... natuurlijk' van Natuurpunt. Hierover wordt gecommuniceerd via verschillende kanalen (zie actie N.1: Haagactie).</p>

8.1.4. Passieve sensibilisatie

Actie N.3: Passieve sensibilisatie natuur

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2012 artikels rond het thema natuur in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - maart en april: plantenbeurs - september: Wandellussenkaart Landschapspark Zuidrand + haagplantactie <p>De website bevat info over natuurgebieden en parken in Mortsel (zie www.mortsel.be/natuurgebieden/4182/default.aspx?_vs=0_N&id=5840&pg=5933).</p> <p>Op het dak van de nieuwe demoplaats composteren op het nieuwe containerpark werd bij wijze van sensibilisering voor de inwoners een groendak geplaatst, met bijhorende affiche.</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2012 verschenen volgende artikels over het thema natuur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - februari: vogels voeren en beloeren - maart en april: plantenbeurs

8.2. Onderscheidingsniveau

8.2.1. Subsidiereglement KLE

Actie N.4: Subsidiereglement KLE

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur beschikt over een subsidiereglement voor de aanleg en onderhoud van kleine landschapselementen.</p> <p>In 2012 werd subsidie voor KLE aangevraagd door en toegekend aan Natuurpunt afdeling Land van Reyen kern Mortsel voor het uitvoeren van beheerswerken in het domein Klein Zwitserland (bedrag: 264,37 euro)</p> <p>Het subsidiereglement is te raadplegen via de gemeentelijke website www.mortsel.be (zie www.mortsel.be/subsidies/4174/default.aspx?_vs=0_N&id=5843).</p>
Bijlagen	Bijlage N.2 Collegebeslissing subsidie KLE 2012

8.2.2. Vorming

Actie N.5: Vorming ecologisch groen-, natuur- en bosbeheer

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Er werden door verschillende personeelsleden in 2012 vormingen gevolgd m.b.t. ecologisch groen-, natuur- en bosbeheer.</p> <p>Als bijlage is meer info opgenomen over volgende vormingen:</p> <ul style="list-style-type: none">- Pesticidenvrije groene begraafplaatsen (Leen Wouter, groenbeheer)- Onkruidbeheer: preventieve en curatieve methoden voor een optimaal straatbeeld (Liesje Schoepen, deskundige wegen en Leen Wouters, groenbeheer)- Bodem, bodemleven en zwammen (Eric Van Reusel, deskundige groen)
Bijlagen	Bijlage N.3 Vormingen ecologisch groen-, natuur- en bosbeheer 2012

8.2.3. Aanplanten streekeigen soorten

Actie N.6: Streekeigen soorten

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	In 2012 werden bijenvriendelijke, streekeigen zaadmengsels gezaaid op de gronden Ter Beke.
Bijlagen	Bijlage N.4 Samenstelling zaadmengsels gronden Ter Beke

8.2.4. Actieve sensibilisatie

Actie N.7: Plantenbeurs

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur organiseert jaarlijks een planten(ruil)beurs.</p> <p>De plantenbeurs van zaterdag 21 april 2012 werd o.a. aangekondigd in de maart- en april-editie van Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141), op de gemeentelijke website (activiteitenkalender en nieuwsrubriek), in lokale krant 't Periodiekske, via flyers, affiches, e-mailings en in de maart-editie van de afvalkrant van Igean.</p>
Bijlagen	Bijlage N.5 Collegebeslissing plantenbeurs 2012

Actie N.8: Nacht van de Vleermuis

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	Natuurpunt Land van Reyen organiseerde i.s.m. stad Mortsel en Fort 4 wandelingen in het Fort tijdens de Nacht van de Vleermuis op 24 augustus. Dit werd o.a. aangekondigd via de website van de stad, folders en affiches.
Bijlagen	Bijlage N.6 Collegebeslissing Nacht van de Vleermuis 2012

8.3. Projecten

8.3.1. Groendaken

Actie N.9: Subsidiereglement groendak

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De stad Mortsel beschikt over een subsidiereglement op de aanleg van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en groendaken. Dit reglement werd aangepast en door de gemeenteraad goedgekeurd op 18 november 2008. Het reglement werd als bijlage toegevoegd bij het MJP 2009.</p> <p>De aanvraag voor (gedeeltelijke) terugbetaling subsidie groendaken werd als bijlage toegevoegd.</p>
Bijlagen	Bijlage N.7 Aanvraag terugbetaling subsidies groendaken Mortsel 2012

9. BODEM

9.1. Basis

9.1.1. Inschakelen erkend bodemsaneringsdeskundige

Er werd in 2012 geen erkend bodemsaneringsdeskundige ingeschakeld.

9.1.2. Vergunningen TOP o.b.v. code van goede praktijk

Er werden in 2012 geen tijdelijke opslagplaatsen vergund.

9.2. Onderscheidingsniveau

9.2.1. Acties en maatregelen binnen het Vlaamse bodembeleid

Actie B.1: Subsidiereglement verwijderen of opvullen stookolietanks

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Het stadsbestuur heeft een subsidiereglement m.b.t. het verwijderen of opvullen van buiten gebruik gestelde stookolietanks. Dit reglement werd bij het MJP 2004 gevoegd. In november 2009 werd het subsidiereglement gewijzigd: subsidie wordt enkel nog toegekend voor ondergrondse tanks, niet meer voor bovengrondse tanks. De laatste versie van het reglement werd als bijlage toegevoegd aan het MJP 2010. In 2012 werden, in tegenstelling tot vorige jaren, echter geen aanvragen voor subsidie ingediend.</p> <p>Eind 2004 heeft de milieuvadvisraad Mortsel i.s.m. het stadsbestuur de eerste 'tankslag' georganiseerd. De milieuvadvisraad wenst met deze actie de inwoners van Mortsel maximaal te begeleiden bij het uitvoeren van de wettelijke verplichte buitengebruikstelling van oude stookolietanks (leegmaken, reinigen, opvullen/verwijderen) en de kostprijs door samenaankoop te verminderen.</p> <p>In 2012 liep deze jaarlijkse actie verder. De actie en de subsidie werden onder andere</p>

	aangekondigd in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info van april 2012 (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141) en op de website www.mortsel.be (zie www.mortsel.be/bodem/3201/default.aspx?_vs=0_N&id=4809). Voor meer info verwijzen we naar de website www.milieuraadmortsel.be en het jaarverslag 2012 van de milieuraad (p. 18).
Bijlagen	Bijlage B.1 Milieuraad jaarverslag 2012

10. DUURZAME ONTWIKKELING

10.1. Basis

10.1.1. Passieve sensibilisatie

Actie DO.1: Passieve sensibilisatie duurzame ontwikkeling

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>EXTERN</p> <p>Er verschenen in 2012 verschillende artikels rond het thema duurzame ontwikkeling in het gemeentelijk informatieblad Mortsel Info (zie www.mortsel.be/productgroep/1574/default.aspx?_vs=0_N&id=3942&pg=4141):</p> <ul style="list-style-type: none"> - februari: eerlijke markt & duurzaam consumeren + Afrikaans feest met fair trade ontbijt - mei: Eerlijke handel, Fairtrade@work, Fairtrade@school, Fairtradeday, folder duurzaam consumeren - juni: folder duurzaam consumeren - juli-augustus: project buurtmoestuin - september: verkiezingsdebat milieu en ontwikkelingssamenwerking + Sing for the Climate - oktober: Week van de Fair Trade + duurzaam consumeren + Wereldvoedseldag (thema klimaat) - december: duurzaam feesten <p>In 2010 werd een folder opgemaakt over duurzaam consumeren, met info over fair trade, biologische en lokale producten (deze folder werd reeds bezorgd als bijlage bij het MJP 2011). In 2012 werd deze folder verder verspreid via verschillende kanalen (infobalie stadhuis, dienst welzijn, milieudienst, scholen,...) en tijdens verschillende acties (fair trade en bio ontbijt inwoners, fair trade en bio ontbijt personeel, wereldquiz, stand op markt,...).</p> <p>De website bevat info over het project FairTradeGemeente (zie www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=5783). Over het project FairTradeGemeente in Mortsel wordt gecommuniceerd op de website www.fairtradegemeenten.be. Dit gebeurt door de milieudienst en de dienst welzijn. Informatie over specifieke acties rond fair trade worden doorgestuurd aan de specifieke doelgroepen van deze acties (vb. 'Max zoekt klas' aan de scholen).</p> <p>In 2011 werd via de provincie Antwerpen de posterreeks 'Duurzaam winkelen' met bijhorende blocnotes besteld. De posterreeks bestaat uit 11 posters. Per poster wordt een thema aangesneden: bio, lokaal, seizoensgebonden, fair trade, minder vlees, etc. Bij deze reeks horen blocnotes met een seizoenskalender en praktische tips voor een duurzaam boodschappenlijstje. Dit sensibilisatiemateriaal werd in 2012 verder gebruikt en uitgedeeld tijdens acties zoals het fair trade en bio ontbijt voor de inwoners en voor het personeel.</p> <p>Velt en Transitie Mortsel organiseerden een gratis vertoning van de film 'Smakelijk eten! Hoe voedsel de wereld verandert' op woensdag 15 februari. Dit werd opgenomen in de activiteitenkalender van het Mortsels infoblad, op de website en via de milieudienst</p>

	<p>werden uitnodigingen verspreid.</p> <p>Nieuws over of activiteiten ivm duurzame ontwikkeling worden steeds op de nieuwsrubriek en/of de activiteitenkalender van de website www.mortsel.be geplaatst.</p> <p>INTERN</p> <p>Sensibilisatie van het stadspersoneel gebeurt onder andere via het personeelsblad Dubbelpunt. Dubbelpunt wordt verspreid onder het stadspersoneel, het personeel van OCMW Mortsel, het personeel van vzw Sport, het personeel van politiezone MINOS, het onderwijzend personeel van de stadsscholen en alle gepensioneerde personeelsleden. In 2012 verschenen volgende artikels over het thema duurzame ontwikkeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - februari: eerlijke markt en duurzaam consumeren - april: fair trade en bio fietsontbijt - mei: fair trade - juli: fair trade en bio ontbijt + buurtmoestuin - september: fair trade en bio ontbijt + Sing for the Climate - oktober: duurzaam consumeren
--	--

10.2. Onderscheidingsniveau

10.2.1. Duurzaam bouwen en wonen

Actie DO.2: Informatiepunt duurzaam bouwen

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>Stad Mortsel heeft een 'Infopunt duurzaam en energiezuinig bouwen'. Via dit infopunt wil het stadsbestuur de Mortselaars actief stimuleren en ondersteunen bij het nemen van duurzame bouwmaatregelen. Men kan er terecht voor advies bij bouw- of verbouwplannen: rationeel energie- en waterverbruik, gebruik van duurzame bouwmaterialen, premies van verschillende instanties,...</p> <p>Dit infopunt bevindt zich op de technische dienst (Neerhoevelaan 50) en is open op maandag van 17.00 tot 19.00 uur. Men dient op voorhand een afspraak te maken met de milieudienst.</p> <p>Zie ook de website van stad Mortsel: www.mortsel.be/product/1568/default.aspx?_vs=0_N&id=7478</p> <p>Uiteraard kan men ook permanent terecht bij de milieuambtenaar, duurzaamheidsambtenaar of consulente milieu en ruimtelijke ordening voor allerlei info over duurzaam bouwen en wonen, over alle milieupremies bouwen en verbouwen van stad Mortsel (zie ook acties E.5, E.6, E.10 en E.11) en andere overheden (Eandis, Vlaamse overheid), voor gratis folders en brochures,...</p>

10.2.2. Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Actie DO.3 Participatieve initiatieven

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2012 werden verschillende acties ondernomen om verschillende doelgroepen in Mortsel actief te benaderen en te betrekken bij het verhaal van maatschappelijk verantwoord ondernemen en consumeren.</p> <p>- Fair trade en bio ontbijt (zie bijlages) Op 7 oktober namen een 150-tal personen deel aan het fair trade en bio ontbijt, georganiseerd door de stad i.s.m. de lokale Trekkersgroep FairTradeGemeente. Er werd enkel gewerkt met fair trade en biologische producten. Een Mortselse bakkerij bakte speciaal op onze vraag broodjes met biobloem. Ook de andere producten werden aangekocht bij lokale handelaars (Wereldwinkel, biowinkel, biokramen op de wekelijkse markt).</p>

	<p>Op dit ontbijt werd verder gesensibiliseerd over fair trade en biologische producten via affiches, banners, placemats, folders, via de producten zelf en via de verdeling van de folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' over Mortsel. (reeds als bijlage bezorgd bij het MJP 2011).</p> <p>Over deze actie werd gecommuniceerd via o.a. het stedelijk infoblad Mortsel Info, de stedelijke website, het regionaal blad 't Periodiekske, affiches, flyers, persbericht,...</p> <p>- Fair trade brunch Oxfam (zie bijlage) Op 3 juni organiseerde Oxfam Wereldwinkel een fair trade brunch met ondersteuning van de stad Mortsel.</p> <p>- Fair trade en bio fietsontbijt personeel (zie bijlages) Naar aanleiding van FairTrade@Work op 10 mei werd een fair trade en bio fietsontbijt georganiseerd. Alle personeelsleden die met de fiets, te voet of met het openbaar vervoer naar het werk kwamen, werden 's ochtends getrakteerd op een ontbijt met fair trade en biologische producten. Er namen ca. 120 werknemers deel. Bedoeling was om de werknemers te sensibiliseren m.b.t. duurzaam consumeren, niet enkel via de producten zelf maar ook via banners, placemats, folders, via de verdeling van de folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' over Mortsel,...</p> <p>Er werd zo veel mogelijk gewerkt met fair trade en biologische producten. Een Mortselse bakkerij bakte speciaal op onze vraag broodjes met biobloem. Ook de andere producten werden aangekocht bij lokale handelaars (Wereldwinkel, biowinkel, biokramen op de wekelijkse markt).</p> <p>Op dit ontbijt werd verder gesensibiliseerd over biologische producten via een banner, folders, en via de verdeling van de Mortselse folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' (reeds als bijlage bezorgd bij het MJP 2011).</p> <p>- Fair Trade ontbijt winnaars Lentepoets De winnaars van de jaarlijkse Lentepoets, de jaarlijkse opruimactie georganiseerd door de stad, werden getrakteerd op een ontbijt met fairtradeproducten op 17 juni. Er waren ca. 70 aanwezigen.</p> <p>- Actie seizoensgroenten en duurzaam consumeren (zie bijlages) In het kader van het project FairTradeGemeente organiseerden de dienst welzijn en de milieudienst i.s.m. OCMW Mortsel en de lokale Trekkersgroep FairTradeGemeente op 15 februari op de openbare markt een actie rond duurzaam consumeren (eerlijke handelsproducten, biologische producten, seizoensgroenten). Er werd gratis seizoensgebonden soep uitgedeeld. Er werd een flyer opgemaakt. Verder werd gesensibiliseerd via verdeling van de Mortselse folder 'Duurzaam consumeren – fair trade, bio, lokaal' (reeds als bijlage bezorgd bij het MJP 2011), seizoenskalenders, recepten... De actie werd aangekondigd in het Mortsels infoblad en op de website. Op 19 december werd deze actie herhaald, gekoppeld aan de actie van de dienst welzijn in het kader van Music for Life (dementie) i.s.m. het Koninklijk Atheneum Mortsel.</p> <p>- Buurttuin Oudebaan (zie bijlages) In 2012 werd in de Oudebaan een buurttuin opgestart als proefproject 'eetbaar groen in de buurt als sociaal bindmiddel' i.s.m. Velt en Transitie Mortsel. Doelstelling was het stimuleren van bewustzijn rond ecologische tuinieren enerzijds en het stimuleren van onderling contact tussen de buurtbewoners anderzijds.</p> <p>- Sing for the climate (zie bijlage) Stad Mortsel nam deel aan Sing for the climate op 22 september, een actie die de link legt tussen de klimaatverandering en het Zuiden. Ca. 800 mensen waren aanwezig op het stadsplein. De actie werd aangekondigd in het Mortsels infoblad en op de website.</p>
Bijlagen	<p>Bijlage DO.1 Collegebesluit fair trade en bio ontbijt + fair trade brunch Oxfam 2012</p> <p>Bijlage DO.2 Fair trade en bio ontbijt 2012 - flyer affiche</p> <p>Bijlage DO.3 Collegebesluit fair trade en bio fietsontbijt 2012</p> <p>Bijlage DO.4 Fair trade en bio fietsontbijt 2012 – flyer</p> <p>Bijlage DO.5 Collegebesluit eerlijke markt en duurzaam consumeren 2012</p> <p>Bijlage DO.6 Flyer lokale seizoensgroenten</p>

	Bijlage DO.7 Collegebesluit proefproject eetbaar groen in de buurt Bijlage DO.8 Collegebesluit buurttuin Oudebaan Bijlage DO.9 Collegebesluit Sing for the climate
--	--

Actie DO.4: Duurzaam aankoopbeleid

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In het college van 24 november 2008 (reeds meegestuurd met het MJP 2010) engageerde het stadsbestuur zich om het bestaande duurzaam aankoopbeleid (milieu- en sociale aspecten) te behouden en verder uit te breiden. Het stadsbestuur wil hiermee haar voorbeeldfunctie blijven opnemen en verschillende doelgroepen, zoals burgers, bedrijven en scholen, aanzetten om hetzelfde te doen.</p> <p>De stad Morsel houdt in haar aankoopbeleid naast milieu-aspecten (zie 3.2.1. milieuverantwoord productgebruik) ook rekening met sociale aspecten: - catering: de koffie, fruitsap en wijn dragen standaard het Max Havelaar label De gunningsbesluiten werden reeds bezorgd bij het MJP 2012. De keuze voor de standaard aankoop van fair trade koffie, en bijkomend thee, werd in 2012 (her)bevestigd door een nieuwe gunning geldig voor 2013 en 2014 (zie bijlage). Voor verschillende acties (zie DO.3 fair trade en bio ontbijten) werden verschillende fair trade en biologische producten aangekocht (assortiment broodjes en koffiekoeken, kaas en ander beleg, yoghurt, boter, fruit,...). - sociale clause: in de bestekken voor feestverlichting, textielcontainers, en grof huisvuilophaling werd een sociale clause opgenomen - duurzaam en ethisch beleggen van een deel van de pensioenfondsen</p> <p>In 2012 werd verder onderzocht hoe sociale aspecten kunnen worden opgenomen in de bestekken voor (werk)kledij. Er werd voorgesteld om volgende aspecten op te nemen: Schone Klerencampagne aangevuld met controlemechanisme (bv. Fair Wear Foundation) en Fair Trade katoen. De procedure voor de aankoop van deze kledij voor 2013-2016 werd gestart begin 2013. In 2012 werden t-shirts van fair trade en biologisch katoen aangekocht voor de compostmeesters.</p>
Bijlagen	Bijlage DO.10 Collegebesluit fair trade koffie en thee 2013-2014

10.2.3. Educatie voor duurzame ontwikkeling – vorming adviesraden

Actie DO.5: Verkiezingsdebat milieu en ontwikkelingssamenwerking

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>De milieuraad en de gemeentelijke adviesraad ontwikkelingssamenwerking organiseerden op 11 september een verkiezingsdebat rond de thema's milieu en derdewereldproblematiek.</p> <p>Een 100-tal belangstellenden waren aanwezig om de kopmannen van (bijna) alle partijen te aanhoren. Het debat werd gemodereerd door Kathleen Bracke (VRT). Bogdan Vandenberghe (voorzitter 11.11.11) zorgde vanuit een panel voor kritische opmerkingen. In principe was er een 2de panellid voorzien, maar door het missen van een vlucht kon Prof. Hans Bruyninckx, voorzitter BBL, niet aanwezig zijn.</p> <p>Dit debat werd aangekondigd in het stedelijke informatieblad Morsel Info en op de website van de stad.</p>

10.2.4. Educatie voor duurzame ontwikkeling – andere

Actie DO.6: Mondiaal vormingsproject Afrikaans Feest

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De stad Morsel organiseerde i.s.m. vzw Djapo het mondiale vormingsproject 'Afrikaans Feest' voor alle leerlingen van het vierde leerjaar van de Morselse basisscholen.

	In dit kader brachten enkele klassen de nacht door in de bibliotheek waar ze 's morgens een fair trade ontbijt kregen met producten van de lokale Wereldwinkel. Ze kregen uitleg over wat eerlijke handel inhoudt en over het belang ervan. Er werd ook een bezoek gebracht aan de Wereldwinkel.
Bijlagen	Bijlage DO.11 Collegebesluit Afrikaans Feest 2012

Actie DO.7: Subsidiereglement scholen fair trade en bio

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	<p>In 2010 werd het subsidiereglement afvalpreventie voor de scholen uitgebreid met de subsidie voor aankoop van en sensibilisatie over fair trade en biologische producten. Dit reglement werd goedgekeurd op de gemeenteraad van 22 juni 2010. Het reglement werd reeds als bijlage opgenomen bij het MJP 2011.</p> <p>Uittreksel uit het reglement: "Scholen die producten aankopen met het Max Havelaar fair trade label of producten voor 100% afkomstig uit biologische landbouw (conform EU-verordening 834/2007), en de leerlingen en hun ouders hierover sensibiliseren, ontvangen een toelage van 30% van de kosten van de aangekochte fair trade of biologische producten met een maximum van 1 euro per leerling per schooljaar."</p> <p>In 2012 werden voor de aankoop van en sensibilisatie over fair trade en biologische producten subsidies toegekend aan 5 scholen voor een bedrag van 614,57 euro.</p>
Bijlagen	Bijlage DO.12 Collegebesluit subsidies duurzame aankopen scholen 2012

Actie DO.8: Vorming ecologische voetafdruk

RAPPORTERING	
Uitgevoerde handelingen	De dienst welzijn organiseerde in het kader van de ouderenveertiendaagse een workshop 'Met minder toch een goed leven' over de ecologische voetafdruk. Wegens het te kleine aantal inschrijvingen, werd deze workshop afgelast. Als compensatie kregen de inwoners die waren ingeschreven een pakketje van de stad met fairtradeproducten, folders en andere info over het onderwerp.
Bijlagen	Bijlage DO.13 Seniorenkrant workshop ecologische voetafdruk (p.5)